

1989, 20. června – Sdělení VONS č. 1034 „Trestní postihy za účast na prvomájové manifestaci“ o vývoji případů československých občanů stíhaných v souvislosti s účastí na prvomájových manifestacích.¹

Za údajné narušování veřejného pořádku při prvomájovém průvodu v Praze bylo vedeno řízení o přečinu proti veřejnému pořádku podle § 6a (event. i písm. c) zákona o přečinech proti těmto osobám (viz sdělení 1008, 1021 a 1026):²

Ing. Tomáš Hradílek, nar. 28. 4. 1945, Zahradní 892, Lipník n. Bečvou

Jan Urban, 27. 3. 1951, Thunovská 19, Praha 1

Jan Ruml, 5. 3. 1953, Kremelská 104, Praha 10³

Jiří Jelínek, 8. 5. 1967, Průmyslová 455, Planá n. Lužnicí⁴

Arnošt Kohut, 29. 7. 1957, Lidická 16, Prostějov⁵

Stanislav Devátý, 8. 6. 1952, Revoluční 1285, byt 312, Gottwaldov

Jan Maxa, 15. 2. 1964, Wolkerova 1/35, Praha 6

Tomáš Tvaroch, 5. 12. 1963, Dobrovodská 82, České Budějovice

Vladimír Trlida, 7. 6. 1972, Družstevní 4509, Gottwaldov⁶

Vyhledavatel VB npor. Kopic z oddělení VB ve Školské ulici v Praze 1 rozhodl dne 1. 6. 1989, že ing. Tomáš Hradílek, Jan Urban, Jan Ruml, Jiří Jelínek a Arnošt Kohut nejsou z tohoto přečinu již podezřelí, neboť se objasňováním nepodařilo shromáždit dostatečný důkazní materiál. U Jana Urbana nebyla navíc prokázána ani jeho účast na průvodu. Vyhledavatel proto věc odložil.⁷

Na S. Devátého, J. Maxu, T. Tvarocha a V. Trlidu podal prokurátor dne 5. 5. 1989 Obvodnímu soudu pro Prahu 1 návrh na potrestání. S. Devátý byl jako obviněný z tohoto přečinu od 1. 5. do 19. 5. ve vazbě. Dne 19. 5. 1989 spojil vyšetřovatel StB KS SNB [Brno] mjr. JUDr. Jan Domínek trestní věc přečinu proti těmto čtyřem obviněným s trestní věcí proti S. Devátému, v níž je od 17. 3. 1989 stíhán sám pro trestný čin pobuřování podle § 100/1a, 3a tr. z., jehož se měl dopustit v souvislosti se dvěma písemnostmi

SPUSA (viz sdělení [č.] 963, 976, 987)⁸. Mezitím však bylo trestní stíhání proti Tomáši Tvarochovi zastaveno.⁹ Podle usnesení vyšetřovatele StB z 19. 5. údajně ze spisového materiálu vyplývá podezření, že se Stanislav Devátý navíc dopustil 1. května v cele předběžného zadržení v Konviktské ulici v Praze trestných činů útoku na státní orgán a orgán společenské organizace podle § 154/2 tr. z., útoku na veřejného činitele podle § 156/2 tr. z. a ztěžování výkonu pravomoci veřejného činitele podle § 156a tr. z. Toto podezření bylo vysloveno poprvé až 19. 5. 1989, v den propuštění Stanislava Devátého z vazby. Veškeré vyšetřovací úkony, týkající se konfliktu S. Devátého s příslušníky StB jsou prováděny až od 19. 5., i když k tomuto konfliktu, vyprovokovanému příslušníky SNB, došlo již 1. května.¹⁰

Informace o Chartě 77, r. 12, 1989, č. 13, s. 3–4.

POZNÁMKY

- ¹ Souhrnně k postihům československých občanů v souvislosti s jejich účastí na prvomájových manifestacích viz dále sdělení VONS č. 1007, dokument č. 1011.
- ² Dokumenty č. 1012, 1025 a 1030.
- ³ K případu Jana Rumla viz sdělení VONS č. 1021, dokument č. 1025.
- ⁴ K případu Jiřího Jelínka viz sdělení VONS č. 1060 a 1113, dokumenty č. 1064 a 1117.
- ⁵ K případu Arnošta Kohuta viz rukopisnou zprávu Tomáše Hradílka z 9. 6. 1989 pro VONS o vyslovení podezření Arnoštu Kohutovi ze spáchání přečinu proti veřejnému pořádku orgánem Obvodního oddělení VB Slušovice 2. 6. 1989. LP, Sb. VONS, inv. č. 12/4, sign. IV/1, kart. 10.
- ⁶ Podle usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Brno mjr. JUDr. Jana Domínka z 22. 6. 1989 byla trestní věc Vladimíra Trlidy stíhaného pro přečin proti veřejnému pořádku postoupena k prestopkovému řízení Městskému národnímu výboru Gottwaldov. ABS, vyšetřovací spis k případu Stanislava Devátého, sign. V 14907 Brno.
- ⁷ Rozhodnutí vyhledavatele VB npor. Kopicze z 1. 6. 1989 o odložení případu údajného narušení pořádku původně kvalifikovaného jako přečin proti veřejnému pořádku Tomáše Hradílka, Jiřího Jelínka, Arnošta Kohuta, Jana Rumla a Jana Urbana bylo uvedeno: „Uvedené skutečnosti nasvědčují tomu,

že se v daném případě nepodařilo věrohodně a objektivně prokázat a zadokumentovat, že by zde šlo nesporně o důvodné a opodstatněné podezření ze spáchání trestného činu, přečinu nebo přestupku a jelikož není na místě věc vyřídit jinak, je odložení věci ve smyslu trestního zákona plně odůvodněno.“ Rozhodnutí je uloženo in: LP, Sb. VONS, inv. č. 12, sign. IV/1, kart. 10.

- ⁸ Dokumenty č. 967, 980 a 991. K tomuto trestnímu stíhání Stanislava Devátého viz dále sdělení VONS č. 1062 a 1101, dokumenty č. 1066 a 1105.
- ⁹ Usnesení vyšetřovatele odboru vyšetřování StB Krajské správy SNB Brno mjr. JUDr. Jana Domínka o zastavení trestního stíhání Tomáše Tvarocha pro přečin proti veřejnému pořádku ze 7. 6. 1989 viz in: ABS, vyšetřovací spis k případu Stanislava Devátého, sign. V 14907 Brno.
- ¹⁰ K případu Stanislava Devátého viz sdělení VONS č. 1008, 1026 a 1042, dokumenty č. 1012, 1030 a 1046, a dopis VONS předsedovi Obvodního soudu pro Prahu 1 z 12. 5. 1989 obsahující žádost o propuštění Stanislava Devátého z vazby, dokument č. 1200.